

*Рівно 30 років тому в Комунальній міській клінічній лікарні швидкої допомоги м. Львова запрацювала міжлікарняна аптека № 257 **Нова лікарня, нова аптека** Перший заклад швидкої медичної допомоги у Львові було створено в 1890 р.*

У 1983 р. в Україні існувало 88 станцій та 663 відділи цієї спеціалізованої медично-санітарної служби, де працювали близько 4000 лікарів і 5000 осіб середнього медичного персоналу та було майже 4000 санітарних автомашин. У 1984 р. у Львові на вул. Топольній відкрилася щойно зведена дев'ятиповерхова лікарня швидкої медичної допомоги, призначена для цілодобового надання екстреної стаціонарної медичної допомоги населенню на госпітальному етапі при гострих захворюваннях, травмах, нещасних випадках, отруєннях та проведення лікувально-діагностичного процесу названим категоріям хворих і потерпілих.

На сьомому поверсі нової лікарні виділили приміщення під виробничу аптеку, - розповідає Роман Паньків, завідувач КП «Міжлікарняна аптека № 257» Львівської обласної ради, провізор вищої категорії з півстолітнім професійним стажем.

Роман Паньків

До слова, за цей час Роману Романовичу довелося попрацювати і аптекарем першого столу, і аналітиком, і начальником аптеки медико-санітарного батальйону танкової дивізії, і організатором фармацевтичної справи на посаді інспектора Львівського обласного аптекоуправління, і завідувачем аптеки лікарні швидкої медичної допомоги. Тож досвід, набутий завідувачем упродовж життя, неабияк допомагає втриматися міжлікарняній

аптеці на перенасиченому приватними аптечними мережами фармацевтичному ринку у нелегкий нинішній час.

Повертаючись до історії, варто згадати, що аптека переїхала до нової лікарні швидкої допомоги зі «старої», що була на вул. Джамбула, разом з персоналом і обладнанням. Відтак, з одного боку, Роман Паньків міг опертися на досвідчених і кваліфікованих підлеглих, але з іншого - роботу довелося розпочинати з нуля. Річ у тім, що виділені під міжлікарняну аптеку приміщення площею 470 м² аж на сьомому поверсі (на жаль, аптекарям за 30 років так і не вдалося домовитися про перенесення аптечного закладу нижче) цілком не відповідали потребам аптечного виробництва. Тому разом із будівельниками провізори і фармацевти активно взялися до праці, фактично змінивши на період реконструкції майбутнього аптечного закладу свій здобутий у медичних навчальних закладах фах.

Проект аптеки, здійснений якимось московським проектним інститутом, виявився настільки невдалим і непрофесійним, що потребував перепланування приміщень, електромережі і подання води для ізоляції різних виробничих процесів при виготовленні інфузійних розчинів та екстемпоральної рецептури, приготування дистильованої води, встановлення автоклавів. Міський відділ охорони здоров'я дообладнав аптеку сушильними шафами, автоклавами, комплектом меблів для асистентської кімнати. Також аптеці належить ще 100 м² у підвалі для зберігання лікарських засобів, спеціально виділено окремий вантажний ліфт для доставки ліків у відділення та аптечний пункт з роздрібною реалізації ліків на другому поверсі лікарні.

До початку 90-х міжлікарняна аптека працювала без особливих потрясінь, як, зрештою, і без конкурентів. Виробничий потенціал та сучасне на той час обладнання дозволяли у великих обсягах щодня готувати широку номенклатуру інфузійних розчинів для потреб усіх відділень лікарні та екстемпоральні ліки за індивідуальними прописами лікарів, інфузійні та дезінфекційні засоби для хірургічних відділень ще кількох лікарень та аптек Львова і області. Якраз тоді в аптеці почалося запровадження засобів малої механізації - з'явилися закатувальні машини, проводилася фільтрація під вакуумом.

Штат аптеки перевищував 30 осіб, і кожен працівник був максимально завантажений роботою. Міжлікарняна аптека № 257 була школою передового досвіду, куди на навчання і обмін досвідом приїздили завідувачі і аналітики з інших виробничих і міжлікарняних аптек Львівщини. **Ексклюзивний асортимент** Лікарня швидкої медичної допомоги розрахована на 920 ліжок, з них 180 - хірургічних, 50 - урологічних, 100 - гінекологічних, 60 - нейрохірургічних, 100 - травматологічних, 40 - офтальмологічних, 30 -

щелепо-лицевої хірургії, 120 - кардіологічних, 120 - терапевтичних і 120 - неврологічних.

На базі лікарні діють міські центри з надання спеціалізованої допомоги хворим на гострий панкреатит; ранньої реабілітаційної допомоги хворим з перенесеними розладами мозкового кровообігу; спеціалізований центр лікування і профілактики шлунково-кишкових кровотеч; обласний офтальмологічний травматологічний центр; центр спецдопомоги потерпілим з поєднаною торакоабдомінальною травмою. Окрім того, лікарня є базою для 14 клінічних кафедр ЛНМУ ім. Данила Галицького та для підготовки лікарів-інтернів за 12 спеціальностями. За рік в лікарню швидкої медичної допомоги звертаються більше 37 тис. пацієнтів, з яких понад 29 тис. госпіталізують.

Відтак, можна собі уявити, якої кількості різноманітних лікарських засобів потребує цей медичний заклад кожного дня. 30 років тому в лікарні швидкої медичної допомоги була лише одна аптека - № 257. Сьогодні у лікарняному холі можна нарахувати 9 аптечних пунктів різних приватних структур, не беручи до уваги ще чимало аптечних закладів, які знаходяться на прилеглих вулицях неподалік лікарні. Проте і досі лікарські засоби аптечного виготовлення можна придбати тільки у 257-й, зокрема, 24 найменування стерильних розчинів та 10 найменувань екстемпоральних ліків у різних лікарських формах.

До прикладу, присипку проти пролежнів та пасту Уна від варикозного розширення вен пропонує тільки міжлікарняна аптека. Шкода, але останніми місяцями до традиційних труднощів із придбанням субстанцій для аптечного виготовлення додалися перебої із постачанням спирту, який до Львова завозили зі сходу і півдня держави. Поза тим, ліцензію на відпуск наркотичних, психотропних засобів і прекурсорів отримала також винятково тільки комунальна міжлікарняна аптека № 257. Окрім лікарні швидкої медичної допомоги, медикаментами цих груп аптека забезпечує ще першу міську лікарню, першу і другу міські поліклініки, хірургічне відділення

міської косметологічної лікарні та післяінфарктне реабілітаційне відділення сьомої міської лікарні.

За словами Романа Паньківа, названа номенклатура (препарати для наркозу, знеболювальні засоби) незамінна для хворих, які перебувають у хірургічних відділеннях лікарень, і допомагає аптеці виживати у важких економічних умовах. Добра підмога - роздрібний аптечний пункт на території лікарні. Швидкий товарообіг лікарських засобів (адже родичі хворих приносять з відділень довжелезні списки на дороговартісні препарати, які застосовуються у хірургії, неврології, гінекології), а також предметів гігієни для лежачих хворих, які користуються у лікарні великим попитом, дають можливість аптеці заробляти і на зарплату персоналу, і на поповнення асортименту.

Що стосується засобів для дезінфекції, виготовлених в аптеці, то завдяки високій якості та помірній ціні, їх також закупають кілька лікарняних закладів Львова і районних центрів області. Аптека відкрита у денний час, виготовлення замовленої продукції завершується до обіду, після чого її доставляють у відділення. Зрозуміло, що натеper обсяги стерильного і екстемпорального виготовлення зменшилися у рази, відповідно у колективі аптеки поменшало працівників. Нині у штаті 8 провізорів і 4 фармацевти, двоє з яких перебувають у декретній відпустці. Досвідчені і висококваліфіковані спеціалісти працюють в аптеці з дня її заснування: провізор-аналітик Володимир Леонюк, провізор вищої категорії Тамара Каровець, фармацевт вищої категорії Ірина Ступницька. Вони передають свою майстерність молодому поколінню провізорів та студентам.

У міжлікарняній аптеці № 257 проходять інтернатуру студенти фармацевтичного факультету ЛНМУ ім. Данила Галицького («загальна фармація і клінічна фармація»), студенти-заочники НФаУ з Харкова, а також виробничу практику - студенти Львівського медичного коледжу післядипломної освіти, технологічну - студенти кафедри технології біологічно активних сполук, фармації та біотехнології НУ «Львівська політехніка». -

Постійних капіталовкладень потребує зношене і застаріле за три десятиліття аптечне обладнання, - зазначає Роман Романович. –

Високою є оплата за оренду приміщення і комунальні послуги. Хоча ми й перебуваємо у власності Львівської обласної ради і сплачуємо їй щомісяця 5% від свого прибутку, навзамін жодної допомоги не отримуємо. Нещодавно на оновлення обігових коштів облрада виділила аптеці 50 тис. грн., але чомусь вони до нас так і не дійшли. Думаю, це неправильно, адже такі аптеки, як наша, передовсім покликані забезпечувати потреби найменш захищених категорій населення, і місцева влада мала б цьому активно сприяти. Лариса Дедишина «Фармацевт Практик» #10' 2014